

Reacties op chaos nalatenschap van Hendrik de Vries:

„Spullen moeten naar openbare instelling”

■ GRONINGEN - Hoe is het mogelijk dat de nalatenschap van de Groninger dichter en beeldend kunstenaar Hendrik de Vries al jaren ligt te verpieteren in een zolderkamer? En is er niet een betere plaats waar alle manuscripten en tekeningen zouden moeten liggen?

Gisteren berichtte deze krant dat veel nagelaten werk van de belangrijkste Groninger kunstenaar van deze eeuw zich bevindt in de woning van Dick Leutscher, secretaris en penningmeester van de Stichting Hendrik de Vries. Reacties maken duidelijk dat de nalatenschap van Hendrik de Vries zo snel mogelijk in een openbare instelling moet worden ondergebracht.

Door **Jacob Moerman**

De Groninger hoogleraar moderne letterkunde G.J. Dorleijn vindt het belangrijk dat culturele nalatenschappen publiek domein zijn: „Documenten behoren tot de geschiedenis en kunnen dienen als bron bij een onderzoek. In het belang van de Nederlandse cultuur zou het materiaal van Hendrik de Vries dus naar een openbare instelling, zoals het Letterkundig Museum moeten gaan. Daar kan het vervolgens worden geordend en beschreven.”

Dorleijn signaleert overigens ook dat het „een algemeen verschijnsel is geworden dat mensen op een nalatenschap gaan zitten. Ze geven het materiaal moeilijk uit handen en dat is natuurlijk begrijpelijk en menselijk. Ik denk alleen dat zij hun zwakheden moeten overwin-

nen door het materiaal aan de staat te schenken. Het Letterkundig Museum heeft personeel in dienst om een nalatenschap goed te verzorgen. Bovendien is ook daar zoiets als een veiligheidsklep. Wie in het museum het materiaal wil bekijken, heeft dan nog steeds de toestemming nodig van de rechthebbenden, in dit geval de Stichting Hendrik de Vries.”

Essaybundel

De voorzitter van de Stichting Hendrik de Vries, Wim Koops, die tevens zeventien jaar voorzitter is geweest van het Letterkundig Museum, wil niets meer zeggen over de nalatenschap. Neerlandicus Bart Slijper, samensteller van de binnenkort te verschijnen essaybundel *In droomcadans bedwongen* over het leven en werk van Hendrik de Vries, kent zowel Leutscher als Koops. Hij is er van overtuigd „dat Koops zich distantieert van de manier waarop Leutscher met de nalatenschap omgaat. Voor hem is deze situatie natuurlijk om wanhopig van te worden. Ik weet zeker dat het nooit zijn bedoeling is geweest dat de nalatenschap al die jaren op de zolder van Leutscher is blijven liggen. Als het aan Koops had gelegen, was het materiaal snel naar een openbare instelling gegaan. Maar hij is door de stichting van Leutscher afhankelijk. En het wordt Koops zeer moeilijk gemaakt om zijn verantwoordelijkheid als voorzitter waar te maken.”

Directeur van het Letterkundig Museum Anton Korteweg wil er allereerst op wijzen dat de stichting voor projecten heeft gezorgd die hij namens zijn museum niet had kunnen realise-

ren. „Ik vind dat Koops en Leutscher veel goed werk hebben verricht, zoals het laten verschijnen van de *Verzamelde gedichten* in 1993 en het organiseren van de expositie in 1996 in het Groninger Museum. En ook zijn er met de steun van de stichting de afgelopen tijd twee belangrijke briefwisselingen aangekocht, die nu in het Letterkundig Museum liggen.”

Maar daarnaast geeft Korteweg te kennen dat de zolder van Leutscher bepaald niet de beste plek is om het materiaal te bewaren. „In verband met het brandgevaar en de conservering. Ik vertrouw er dan ook op dat de nalatenschap binnen afzienbare tijd in het Letterkundig Museum belandt. Een nalatenschap van een belangrijk dichter als Hendrik de Vries hoort nu eenmaal te liggen in een openbare instelling.”

In de zolderkamer van Leutscher bevindt zich naast al het literaire werk ook nog een stapel van zo'n duizend tekeningen van Hendrik de Vries. Zou die niet beter kunnen worden opgeborgen in het Groninger Museum? „Absoluut, dat zou beter zijn voor het nationaal belang. Maar je kunt natuurlijk iemand niet dwingen om het materiaal bij ons onder te brengen,” vertelt Josee Selbach van het Groninger Museum. Het museum heeft op dit moment negen schilderijen en 143 tekeningen van De Vries in het depot liggen. „Die zijn overigens nog niet gesystematiseerd. Maar bij ons wordt het werk natuurlijk wél goed geconserveerd. Het museum zorgt voor de juiste klimatologische omstandigheden. En we hebben nog voldoende ruimte over.”

▲ Een hoogbejaarde Hendrik de Vries wordt op deze foto uit 1986 omringd door Dick Leutscher, (linksonder) en collega-schrijver Willem Wilmink, biograaf Jan van der Vegt (linksboven) en Wim Koops. De vier heren waren onder tijd betrokken bij de uitgave van de *Verzamelde gedichten* van De Vries.